

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Udrag fra Seks komedier

Citation: Holberg, Ludvig: "Seks komedier", i Holberg, Ludvig: *Seks komedier*, udg. af Jens Kr. Andersen, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1994, s. 536.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-holberg14val-shoot-idm139796474594336.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Seks komedier

Nomen: lat.: navneord. - *Verbum*: lat.: udsagnsord. - *Cujus declinationis*: lat.: efter hvilken (navneords-)bøjning. - *Alle de Ord (...)* *Interjectio*: regel fra begyndergrammatikken (Donaten, se n.t.s. 214) vedr. ordklasserne; Pers »Principium« (lat.: princip) er en fejl for: participium (lat.: tillægsmåde), og Conjugatio og Declinatio (lat.: betegnelser for hhv. udsagnsords og navneords bøjningsklasser) er ikke ordklasser, men Pers egne (irrelevante) tilføjelser. - *Nomen (...)* *Interjectio*: navneord, stedord, udsagnsord, princip (fejl for: tillægsmåde, jvf. foreg. n.), udsagnsordsbøjning, navneordsbøjning, udråbsord. - *ryste sine Ærmer*: rykke ud med sin viden, folde sig ud (på stående fod). - *Genitivo*: lat.: genitiv, ejefald; selve ordet g. er her bøjet i ablativ, fordi »i« i dette tilfælde styrer abl. på lat. - *Nominativus (...)* *Ala*: Per »svarer« ved at bøje »ala« (lat.: vinge), den første glose i *Aurora* (se n.t.s. 211), i casus (fald); hans bøjningsremse er (igen) ikke blot ufuldstændig, men også forkludret, idet han sammenblander endelser fra 1. og 2. bøjning (deklinations). - *Nominativus*: lat.: nævnefald. - *Genitivus*: lat.: ejefald. - *Dativus*: lat.: hensynsfald. - *Vocativus*: lat.: tiltalefald. - *Ablativus*: lat.: gram. fald på lat. uden da. sidestykke el. navn, bruges bl.a. efter visse forholdsord. - *deponerede*: se n.t.s. 212. - *scandere*: skelne skarpt mellem lange/betonede og korte/ubetonede stavelser. - *Lectie*: (latinskole-)klasse. - *Kiøbenhavns Skole*: der var to latinskoler i Kbh., St. Petri og Vor Frue (Metropolitanskolen). - *Hebraiske og Chaldaiske Vers*: det var i 17. og 18. årh. ikke uset, at ambitiøse akademikere demonstrerede kendskab til også mere eksotiske oldtidssprog. - *Hebraisk(e)*: h. var skolefag i latinskolen. - *Chaldaisk(e)*: kaldæisk, babylonisk el. jødisk oldtidssprog, visse (yngre) dele af GT er overleveret herpå.